

«IN MEMORIAM»
FRANCESC BONASTRE I BERTRAN
(Montblanc, 1944 - Barcelona, 2017)

per JOAQUIM GARRIGOSA

Francesc Bonastre i Bertran va néixer a Montblanc l'any 1944. Com moltes de les persones d'elevada vàlua intel·lectual de l'època, va iniciar la seva formació musical a l'escolania parroquial de la seva població natal i, posteriorment, la va seguir al Seminari de Tarragona, on, sota el messtratge de mossèn Francesc Tàpies –de qui ell deia que havia après gran part de la música que sabia– va aprendre piano, orgue i harmonia. Va estudiar filologia romànica a la Universitat de Barcelona i, paral·lelament, va iniciar estudis de musicologia amb mossèn Higiní Anglès i mossèn Josep Maria Llorens. Durant alguns anys va col·laborar amb Miquel Querol a l'Institut Espanyol de Musicologia del Consell Superior d'Investigacions Científiques (CSIC).

Sota la direcció de Martí de Riquer va fer la tesi doctoral *Estudis sobre la verbeta*, de gran importància musical i litúrgica (publicada per la Diputació de Tarragona), que va ser Premi Nacional de Musicologia de 1976.

Amb la creació de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), va impulsar la presència dels estudis de música en aquesta universitat. Després de moltes vicissituds, aquests estudis es van convertir en l'actual grau de musicologia, l'únic que s'imparteix en una universitat catalana, del qual va acabar essent catedràtic. Va ser una lluita de molts anys per aconseguir el reconeixement acadèmic d'una disciplina molt estesa a les universitats en l'àmbit europeu. Cal destacar que aquesta universitat ha estat el bressol de diverses generacions de musicòlegs que avui estan a l'avantguarda de la investigació musical a Catalunya.

Quant a la seva dimensió com a investigador, cal indicar que la seva tasca es va centrar principalment en els estudis sobre el barroc musical hispànic, amb aportacions decisives per a la recuperació de la música de compositors com Josep Carcoler, Antonio Rodríguez de Hita, Antoni Soler, Lluís Vicenç Gargallo i Francesc Soler, entre molts altres. Cal citar també que, des de la universitat, va impulsar la recerca entorn del patrimoni musical català a partir de la creació d'equips de treball als diferents arxius d'arreu del país que van deixar publicats diversos volums sota l'epígraf *Inventaris dels fons musicals de Catalunya*.

El 1974 va participar en la creació de la Societat Catalana de Musicologia, filial de l'Institut d'Estudis Catalans, de la qual va ser el primer secretari.

També es va dedicar tant a l'estudi de personalitats (com Felip Pedrell, Joan Lamote de Grignon, Eduard Toldrà i Xavier Montsalvatge) i d'agrupacions (com la Banda Municipal de Barcelona) com a l'edició de la *Història crítica de la música catalana* i del cinquè volum de la col·lecció «Biblioteca Litúrgica Catalana», titulat *Música, litúrgia i societat a la Barcelona del primer terç del segle XIX. Estudi de les consuetes de la capella de música de la catedral de Barcelona (1818-1821, 1826-1830)*.

Va ser director de l'Institut de Documentació i d'Investigació Musicològiques Josep Ricart i Matas des de 1979, institució en la qual va crear la revista *Recerca Musicològica*.

Cal esmentar també la seva activitat com a compositor, que ha deixat una setantena llarga d'obres per a tota mena de formacions, des de l'orquestra simfònica al cor i la música de cambra. Citaré només algunes obres seves: el poema simfònic per a cobla *Sant Ramon de Penyafort* (1964), la cantata *Joglaresques* (1967) o l'oratori *Canticum trium puerorum* (1981-1982).

No em puc estar d'esmentar que és un dels pocs musicòlegs amb una llarga dedicació a la interpretació musical com a director coral (va dirigir la Schola Cantorum de la Universitat de Barcelona o el cor Gaudium Musicae de la UAB), com a organista i continuista de clave o com a director d'agrupacions instrumentals especialitzades en la interpretació de la música antiga.

Va assolir diversos reconeixements, entre els quals destaquen el d'acadèmic numerari de la Secció de Música de la Reial Acadèmia Catalana de Belles Arts de Sant Jordi o el d'acadèmic corresponent de la Real Academia de Bellas Artes de San Fernando (Madrid).

El 20 de setembre de 2017 ens va deixar després d'una vida dedicada de ple a la música.